

imajo krasni, mogočen in veličasten glas in delajo vso čast svojem mojstru.

Mariborski oblastni odbor je prevzel doslej bolnici v Celju in v Murski Soboti. Ta teden se bo vršil prevzem bolnic v Čakovcu, Mariboru in Slovenjgradcu.

60letnica znane mariborske trvdke. Zadnje soboto je minulo 60 let, odkar obstaja v Mariboru in daleč na okrog po Sloveniji znana manufakturna trgovina Martin Gajšek, naslednik Krajnc. V soboto, dne 29. oktobra 1861 je otvoril mladi trgovec Krajnc v hiši tik ob starem dravskem mostu svojo trgovino in izkupil kot prvi dan 87 goldinarjev. Njegov prvi uslužbenec in trgovski pomočnik je bil še danes v Zagrebu živeči g. Pušenjak, ki je dosegel lepo starost 84 let. Marljivi ter podjetni Krajnc je imel srečo pri podjetju, katero je začelo z leti rasti, se razvijati ter cveteti. Pred 38 leti je vstopil h Krajncu v trgovino njegov nečak in sedajni lastnik g. Martin Gajšek. Ko je bil dograjen novi most preko Drave, se je preselila Kranjčeva trgovina v poslopje Velike kavarne, kjer se veseli danes najboljšega obstoja. Po smrti blagega Kranjca je prevzel dobro upeljano trgovino njegov nečak g. Martin Gajšek, ki je znan kot eden najbolj sposobnih ter solidnih trgovcev G. Gajškeku, ki je zvest naš pristaši in naročnik krščanskega časopisja, častita iskreno 60letni jubilej »Slovenski Gospodar« in mu želi, da bi vzorno podjetje tudi pod imenom Martin Gajšek obhajalo 60letnico in še več!

Odkritje spomenika v Dravogradu. V nedeljo, dne 30. oktobra, se je vršilo v Dravogradu na pokopališču slovensko odkritje in blagoslovitev spomenika 20 slovenskim žrtvam, ki so dale kmalu po prevratu svoje mladostno življenje za osvoboditev Koroške. Te pomenljive slavnosti so se udeležile ljudske množice, zastopniki civilnih ter vojaških oblasti in razne narodne organizacije iz Maribora in obmejnih krajev. Zastopniki oblasti so govorili in položile na grob vence. Slovesnosti sta se udeležila z ganljivimi nagovori g. veliki župan dr. Franc Schaubach in predsednik oblasnega odbora g. dr. Josip Leskovar. Blagoslovitev je izvršil dravogradski prošt vlč. g. Serajnik, ki ima na postavitvi spomenika največ zaslug. Lepo je bila zastopana pri blagoslovitvi domača občina in dravogradska požarna barm ba. Udeležila se je slovesnosti tudi mati poručnika Urha Maliča, ki je med 20 žrtvami. Mater junaka, ki je prišla iz Ziljske doline, sta obiskala g. veliki župan in mariborski general Spašič. Odkritje spomenika bo ostalo obmejnemu prebivalstvu v globokem spominu.

Vojni tovariši! Kot sklepajo na Brezjah, ključemo naše delegate in zaupnike za 1. nedeljo decembra ali 4. decembra v Ljubljano. Kdorkoli se zanima za Zvezo in njeno delo, kdorkoli rabi tozadevnih pojasnil, naj pride. Ob 8. uri prisostvujemo vojaški maši v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem pa vsi v lepi novi salon tovariša Rozmana na Sv. Petra cesti št. 85. Tam resni referati, pojasnila, stvarna debata. Med drugim pogovor o naši samopomoči, o stanju pohabljenih tovarišev, o koncentraciji vojnih žrtv in prenosu ostankov vojnih tovarišev v skupno grobnico itd. Kosilo istotam, nato prosti razgovori in prijateljska zabava. Ob 2. uri nadaljevanje presojanja naših zadev. Vsi kraji Slovenije, kjer so naše podružnice, ali pa kjer so se postavili ali nameravajo postaviti spomeniki, naj pošljejo 1—2 moža k sestanku. Dostop sicer prost vsem bivšim vojakom iz svetovne vojne. Odbor računa, da pride dne 1. decembra v Ljubljano najmanj 100 zastopnikov od vsepovsod. Tovarishi, javite že sedaj pismeno udeležbo na tajništvo ZSV, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5. — Glavni odbor ZSV.

Požar. V Slivnici je na Vseh svetih dan pogorel posestnik Leber. Požar je nastal popoldan, ko so bili vsi domači na pokopališču. Še predno so dospete požarne brambore na pomoč, je zgorela hiša in gospodarsko poslopje do tal. Škoda je zelo velika, dočim je zavarovalnina razmeroma nizka.

Shod SLS pri Sv. Križu pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. po rani sv. maši. Govori oblastni poslanec okraja g. Hrastelj iz Maribora.

Naša društva.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Ni lepa navada, prisluškovati kaj drugi ljudje med seboj govore. Pa če že slučaj tako nanesse, menda mi nobeden ne bo vzel za zlo, če povem, kaj sme slišal pred kratkim od dveh fantov. Kdo sta bila, vam rad ne povem, pa da ne boste ugibali, vam povem: bila sta zopet Miha in Tine. — Tine: No, Miha, ali bo kaj? — Miha: Kaj bi naj bilo? — Tine: Ne delaj se tako nevednega. 'Ali ne veš, kaj si rekel zadnjič? Kaj bo z vašo igro »Mlinar in njegova hči«? — Miha: Ja veš, igra je zelo težka, treba je mnogo truda, predno je zrela za igranje. Zato smo jo sklenili preložiti na 20. novembra. — Tine: Na 20. novembra? — Miha: Veš, pa na tako dolgi termin ste jo odložili? — Miha: Veš, ne gre tako naglo. Boljše, da še malo počakamo. Čim boljše se bomo naučili, tem boljše jo bomo podali. Nobeno oko ne bo ostalo suho ob pogledu na pridnega Konrada in na pošteno Marico. Igra ima polno pretresljivih prizorov, ki se morajo vsakemu vtisniti globoko v srce. — Tine: Komaj že čakam, da bi videl to igro! — Miha: Le potrpi! Pridno agitiraj med svojimi znanci in znankami, da bo naša dvorana polna do zadnjega kotička. Ali boš? — Tine: Bom. Pa kaj še hočem reči? Kaj pa imate Orli vse v načrtu za bodoče leto? — Miha: Vse polno. Poln koš načrtov, kakor naš Francel poln koš zemelj, kadar jih nese k Sv. Trojici. Prvo je seveda redna članska telovadba in pa fantovski sestanki. Ko bi le bilo več fantov, ki bi pristopili v naš orlovski krog. Toliko zanimive stvarine, toliko aktualnih vprašanj, ki so predvsem in nalašč za naše fante. Pa če pogledam okrog, kako malo je smisla za izobraževalno delo. — Tine: Saj res. Ko bi bilo med fanti več vneze za dobro stvar, bi ne bilo tako žalostnih prizorov, kakor zadnjič v nedeljo. — Miha: Ne govori mi o tem! Fant, ki ima seboj k maši mesto rožnega venca verigo, mesto molitvenika nož in pištolo, ni fant, ampak falot, ki ne zasluži poštene besede od poštene fanta. Prijatelj, rečem ti: Ne držimo križem rok, ampak pojdemo od fanta do fanta ter agitirajmo z besedo in vzgledom za naše organizacije, za Orla, za Mladeniško zvezo. In čim več organiziranih fantov nas bo, tem boljše za nas in za župnijo. — Tine: Tu je roka. Storiš bom vse, kar je v moji moči. Mnogo uspeha pri pripravah za igro: »Mlinar in njegova hči«! Pa zopet na svidenje!

Popravek. Gospod Golec, novinar v Mariboru. Urednik »Slovenskega Gospodarja«, Koroška cesta 5. Periodični list »Slovenski Gospodar«, kojega urednik ste Vi, obelodani je v svoji številki 34 z dne 25. 8. 1927 na strani 3 v tretjem stolpcu pod napisom »Lenarški advokat in kandidat Samostojne demokratske stranke dr. Milan Gorišek« članek, ki vsebuje med drugim nastopne stavke, katere prosim, da popravite v smislu čl. 36 in sledečih zakonov o tisku: »Znana autodružba je bila od carinskih oblasti obsojena na več 100.000 Din denarne kazni, ker so na čuden način spravljali čez mejo bencin za auto, dasiravno imajo do takega bencina pravico samo obrtniki in kmetje za svoje stroje, od katerega ni plačala državi ne carine in drugih dajatev ni uporabila za auto, ki prevažala ljudi, ampak je ta bencin naprej prodala. Ker je g. dr. Milan Gorišek eden glavnih poslovodij auto-družbe, se čuti užaljenega, ker sem upravičeno trdil, da so gospodje demokrate skušali oškodovati državno kaso za težke tisočake.« — Res je, da je autodružba bila kaznovana na 255.000 Din, ni pa res, da bi ona bila kaznovana radi tega, kakor to navaja članek. Inženier Bremc od tvrdke »Mare« izposloval je leta 1922 od »Generalne direkcije carine« za autodružbo dovoljenje za uvoz davka prostega bencina, ta mož pa je brez vednosti autodružbe ta bencin kupil na svoj račun, ga uvozil na ime družbe davka prosto in ga takoj na svoj račun prodal drugim strankam, med tem ko je autodružba celi čas vozila z obdačenim bencinom. Autodružba je bila kaznovana le radi tega, ker jo je napravila carinarna odgovorno za poslovanje imenovanega gospoda in je bila vsled tega dvakrat kaznovana, ker je na eni strani imela drag bencin in bi naj imela na drugi strani še kazni. Prosim, da obelodanite ta popravek na zakoniti način. Z odličnim spoštovanjem: dr. Gorišek Milan.

Poroka. Dne 26. oktobra sta bila poročena v Selnici ob Dravi g. Anton Černko, posestnik v Limbušu, z Urško Hlade, hčerko veleposestnika g. Jerneja Hlade na Slemenu nad Selnico. Starešina za nevesto je bil g. Maks Lambrecht, veleposestnik na Kumenu, za ženina pa g. Ivan Dolinšek, kavarar v Rušah. Novoporočenemu paru želimo obilno srečo!

Smrt našega zavednega pristaša in zavednega Slovenca. V Slov. Bistrici je umrl zaveden Slovenec, naš trden pristaša ter naročnik krščanskega časopisja g. Hinko Gril. Kot naroden Slovenec je trpel svoj čas od strani nemškutarjev preganjanje. Blagopokojni je bil obče priljubljen in spoštovan v Slov. Bistrici in daleč naokrog. Ostani mu ohranjen hvala in časten spomin, rodbini naše sožalje!

Ne šikanirajte vinogradnikov! Iz gornjeradgonskega okraja prejemo redne pritožbe, da nekateri finančni organi zahtevajo od vinogradnikov prijavo vina. Na te pritožbe so poslanci okraja ponovno posredovali pri oblasteh, da te nezakonite zahteve, ki so nepotrebno šikaniranje in beganje ljudstva, prenehajo, oni pa, ki so jih povzročali, pokličejo na odgovornost. Ponovno danes povemo: Vinogradnikom ni treba prijavit vina, razven kadar ga prodajo. Finanar nima nobene pravice zahtevati od koga prijavo vina niti za finančno, niti za davčno oblast! Ako ljutomerska davčna oblast uvaja to prakso, kot se na njo izgovarjajo, bomo kmalu poizvedeli in tudi to uredili! — Nekateri finančarji pa so se celo izpozabili tako daleč, da so pri tem še napadali SLS in njene poslance, češ, da so ljudi slepili. Te bomo pa že odvadili tega govorenja!

Dva požara v enem tednu! Pretoklo sredo je pogorelo poslopje v Gradiščah posestniku Kranje Janezu. Žrtve požara so tudi tri svinje. Škoda je velika. V četrtek ob polnoči pa je izbruhnil požar v Gruškovcu. Zgorela je hiša posestnika Janeza Mislovič. Škoda je velika in uboga viničarka brez vseh sredstev. Ogenj je bil od zločinske roke podtaknjen. To sta bila zdaj dva požara v enem tednu pri Sv. Barbari v Halozah.

Prošnja. Ker je odboru loterije »Martinišča« zmanjkalo srečk, ki jih je imel v zalogi, ponovno prosi vse župnij-

Sv. Barbara v Halozah. Dne 6. t. m., ob treh popoldan, priredi pri Sv. Barbari v Halozah v dvorani gospe Rejher Slovensko katoliško izobraževalno društvo dve šaloigri: »Dve teti« in »Čarodejna brivnica« s prosto zabavo in sodelovanjem godbe. Prijateljke društva prav uljudno vabi — odbor.

Ljutomer. Ljutomerski Orel vprizori dne 13. in dne 20. t. m. krasno šaloigro »Požigalka«. Začetek ob pol štirih popoldne. Prijatelji, pridite od blizu in daleč! Na svidenje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Proslava 15letnice »Slovenske dvorane« in Kat. prosvetnega društva Sv. Križ pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. novembra popoldne. Domače društvo vprizori v ta namen Finžgarjevo igro »Naša kri.« Domačini in sosedje, udeležite se te proslave v obilnem številu!

Ponikva ob južni žel. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. novembra, in ponovi v nedeljo, dne 13. novembra ob treh popoldne dve burki: Štoka, Anarhist in Kržič. Pri gospodi. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu na urico veselja, ki vam jo pripravi ta dan ponkovska mladina!

Griže. Društvo Orel priredi v nedeljo, dne 6. t. m., ob pol štirih popoldne v prostorih g. Novaka naraščajsko akademijo s prav zanimivim sporedom. Sodeluje tamburaški zbor. Posebno pozornost vzbuja to, da se bodo pri prodaji vstopnic delile tudi srečke za orlovski stadion. Kdor bo kupil vstopnico, dobi srečko brezplačno. Torej v nedeljo vsi na svidenje! Bog živ!

Januš Golec:

Prava struna in ljubezen do matere.

Sv. Gore nad Sv. Petrom so znana, starodavna in vsako leto dobro obiskana božja pot. Za Malo Gospojnico se zbere na tem božjepotnem hribu na tisoče in tisoče slovenskega ter hrvaškega naroda. Kjer so romarji, tjakaj se zatekajo tudi berači. Sv. Gore so kajpada pravo zbirališče prosjakov iz Slovenije in Hrvaške. Od St. Petra do Marijine mogočne cerkve na Gori je zaseden ob času romanja

ske urade in druge razprodajalce, da nerazprodane srečke vrnejo, ali pa jih še razprodajo. Po zrebanju odbor teh srečk ne bo sprejemal in jih bo moral vsak plačati, kdor jih ne vrne.

Sreča vas čaka, ker pri loteriji »Martinišča«, katere zrebanje bo dne 13. novembra, lahko zadenete nov avtomobil, ali kak drug večji ali manjši dobiček. Srečke se dobijo po 5 Din v Murski Soboti pri ravateljstvu »Martinišča«. Naročite jih takoj, da ne bo prepozno!

Nesreča z vozom. V petek zvečer se je ponesrečil g. J. Zarešnik, posestnik in gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini, na poti iz Hrastnika domov. Vozili so se on, hlapec in sestrična na visoko s slamo naloženem vozu. V tem se je prevrnil voz s konji vred v strugo Reke (malo pod gostilno pri Vrbanu). Gospodar je obležal mrtev s prebito lobanjo, sestrična je dobila lahne poškodbe, hlapec je ostal nepoškodovan.

Avtomobilna zveza Brežice—Novomesto. Ker se s 1. novembrom spremeni voznik red na progi Ljubljana—Novomesto, bo od tega dne imel poštni avtomobil iz Novega mesta v Brežice zvezo od vlaka št. 1015, ki odhaja iz Ljubljane ob 10.50 in prihaja v Novomesto ob 13.24.

Smrten skok 77letne starke iz II. nadstropja. V četrtek je izvršila v Zagrebu samoumor 77letna Slovenka Marija Obajdinova, rojena v Vipavi in pristojna v Jezerane pri Brinjah. Obajdinova se je pognala skozi okno II. nadstropja ustanovne bolnice na ulico in obležala na mestu mrtva. Obajdinova je bila po poklicu perica in je bila pred tednom dni prepeljana iz bolnice na Reki kot naša državljanka v zagrebško bolnico. Iz njenih besed pred samoumorom je sklepati, da si je vzela življenje radi težke bolezni.

Dve smrtni obsodbi v Tuzli. Te dni se je vršila v Tuzli sodna razprava proti Milošu Mimiču, Savi Markoviču in Jovi Milovanoviču, ki so bili obtoženi, da so umorili Stojana Miloševića. Milovanovič je bil oproščen. Mimič in Markovič sta pa bila obsojena na smrt na vešalih. Oba sta obsodbo sprejela čisto hladnokrvno. Markovič se je poleg tega še glasno smejal.

Brata svoje ljubimke ustrelil. Kmečki fant Stanko Stanešič iz Bosanskega Šamca je hotel obiskati pred nekaj dnevi svojo sestro Stevo Petrovič, poročeno v Dolnji Slatini. Ko je stopil v hišo, je našel svojo sestro vinjeno v družbi njenega ljubimca. Ker je radi tega Stanešič trdo prijel svojo sestro, se je vnel med njim in Stevinim ljubimcem hud prepir, ki se je končal s tem, da je ljubimec potegnil iz žepa revolver in s strelom težko ranil Stanešiča. Prepeljan je bil v bolnico, vendar ni upanja, da bi okrevaj.

Ljudska samopomoč v Mariboru, podporno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje isto z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno človekoljubnost tega društva se opozarja vse slavno občinstvo Slovenije, da še imajo vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe priliko pristopiti k temu prekornemu društvu nepreklicno samo še do konca tega leta. Od novega leta naprej se bodo sprejemale samo vse zdrave osebe do nedo- vršenega 50. leta starosti. Komur je torej le količjak ležeče na oskrbi svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne tiskovine iz društvene pisarne »Ljudske samopomoči« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

Pri arteriosklerozi mozga in srca se doseže brez truda z uporabljanjem prirodne Franc. Jožefove grenčice izpraznjenje želodca. — Specijalisti za notranje bolezni potrjujejo zelo dobre uspehe Franc. Jožefove grenčice tudi pri napol otrpilih ljudeh. — Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Sisačka rokodelska tovarna tamburice izdeluje najcenejše in najboljše tamburice po najnižji dnevni ceni. IVAN BELČIČ, SISAČ. (Zahtevajte ilustrirani cenik franko.) 1448

vsak kotiček ob poti vsaj od enega prav kričavega berača. V zadnjih letih svetovne vojne je bila svetogorska božjapot naravnost oblegana od vseh onih, ki so prosili Kraljico miru za svoje po bojnih poljanah.

Leta 1917 sem pomagal za Malo Gospojnico na Sv. Gorah, ki so zgledele kot mravljišče toliko tisočev nebeške tolažbe potrebnih. Prosjakov je bilo na stotine in upili so v usmiljene romarje, da je človeka kar pretreslo. Občo pozornost vseh romarjev je vzbujal slepi invalid. Pri stari košati lipi na ravnici pod hišo za duhovščino je imel stojnico. Ponujal je krtače iz sirkovine in tudi finejše za obleko. Rodom je bil Hrvat-Zagorec, velike postave, črno kodrastih las, le mesto oči sta upili po usmiljenju dve v vojni izpraznjeni jamici, iz katerih so polzele solze po mladeniškem licu. . . . Hrvata invalida je gledalo vse, ker je vlekel za lok po goslinih strunah in pel v mehko neprisljlenem, lahmem tenorju. Pesem je vsebovala njegovo neizmerno — nezakrivljeno telesno ter srčno bol. Kot sin uboge, stare zagorske majke je moral v boje po galiških planotah takoj začetkom vojne. Doma v borni kočici je zapustil ljubo majko, in sosedovo Veroniko, ki mu je bila vse na svetu.

Vrnil se je iz krajev nepopisnega gorja ter smrti brez ognja oči. Kot popolen slepec je otel le še majkino ljubezen, ker Veronika se sramuje berača — živega mrliča.

Milo pretresljivi jok strun je spremljal to pesem telesne ter srčne boli. Vsi, ki so jo slišali, so si otirali solze, ko je bila pri kraju. Ko je izpel, je sedel, mati je ponujala brez svita oči izgotovljene krtače. Večina od teh, ki so slišali v plašč pesmi ter strune zavito usodo mladega invalida, so kupili, da, preplačali ponujani izdelek. Ko je odšla ena gruča od invalidove stojnice, jo je obstopila druga. Slepi Zagorec je zopet vstal, privil gosli k sebi in iz grla mu je izihela pesem o majkini ljubezni, ki je na svetu edino prava in trajna za slučaj največje nesreče.

Dobro je prodajal ta invalid svoje blago, ker ni upil ter jadikoval kot drugi berači, le božal je usmiljena srca s pesmijo ob spremstvu jokajoče strune in obe sta oznanjali telesno in duševno beraštvo še mladostno krepkega invalida.